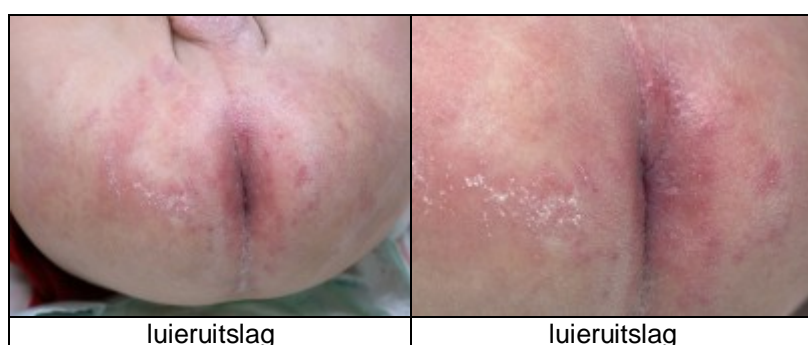

(LUIERUITSLAG (LUIER ECZEEM))

WAT IS LUIERUITSLAG ?

Luier uitslag (luiereczeem) is een rode huiduitslag die bij baby's voorkomt in het gebied onder de luier. Het ontstaat door een combinatie van factoren. De belangrijkste oorzaak is de inwerking van vocht op de huid, door een nat geworden luier. Vroeger, toen er nog katoenen luiers werden gebruikt, kwam het veel vaker voor dan tegenwoordig, in het tijdperk van de superabsorberende wegwerpluiers. Toch komt het nog steeds vaak voor, ongeveer de helft van de baby's krijgt er last van.

HOE ZIET LUIERUITSLAG ER UIT ?

De huid in het luiergebied is rood en soms ook schilferend. Er kunnen bultjes en blaasjes bij zijn en soms ook scheurtjes van de huid. Het kan jeuk maar ook pijn veroorzaken, vooral als de huid beschadigd is.

WIE KRIJGT HET ?

In de eerste 2 levensjaren krijgt ongeveer de helft van de baby's en zuigelingen last van luieruitslag. In de eerste 3 weken na de geboorte gebeurt het meestal nog niet. De piek ligt tussen 6 maanden en 1 jaar oud. Kindjes met atopisch eczeem zijn er meer bevattelijk voor. Ook kinderen met chronische diarree hebben vaak last van luieruitslag.

HOE ONTSTAAT LUIERECZEEM ?

Natte luier is de grootste boosdoener

De belangrijkste oorzaak is de verweking van de huid door de urine. In urine zitten irriterende stoffen zoals ammoniak en chemicaliën die de zuurgraad van de huid beïnvloeden, maar de grootste schade wordt aangericht door de vochtige omstandigheden. De moderne luiers bevatten sterk absorberende lagen die een grote hoeveelheid vocht kunnen opnemen, maar op een gegeven moment is de luier toch verzadigd. En dan verandert de luier in een natte lap onder een plastic buitenkant. Door langdurig contact met vocht wordt de huid week en dit is al voldoende om een eczeem te veroorzaken.

Ontlasting

Ook de ontlasting is schadelijk voor de huid. Ontlasting heeft een lage zuurgraad en bevat ook nog diverse spijsverteringsenzymen die de huid kunnen beschadigen. Daarom is het belangrijk om poepluiers zo snel mogelijk te verschonen, en ook de huid goed schoon te maken met een nat washandje of een speciaal reinigingsdoekje voor babybillen.

Overgroei van gisten

Bij luieruitslag is er heel vaak, in circa 90% van de gevallen, ook overgroei van gisten op de huid. Het is normaal dat er op de huid allerlei gisten aanwezig zijn, ook bij pasgeborenen zitten die er al snel. De meest voorkomende gistsoort is *Candida albicans*. Normaal veroorzaakt die gist weinig klachten, maar als het aantal toeneemt ontstaat een Candida infectie met een typisch beeld: roodheid, een schilferende rand die langzaam groter wordt, en buiten die rand vaak ook al ronde schilferende plekjes. De candida gist groeit gemakkelijk op een luiereczeem, omdat de omstandigheden voor de gist ideaal zijn: warm en vochtig.

Als er gisten aanwezig zijn (uw huisarts kan dit gemakkelijk herkennen) dan moeten die wel worden bestreden. Dit kan door een crème of zalf te gebruiken met anti-gist middelen er in.

WAT IS DE BEHANDELING VAN LUIER UITSLAG ?

Goede luiers en vaak verschonen

Zorg ervoor dat de baby of zuigeling niet wordt blootgesteld aan natte luiers. Gebruik dus goede kwaliteit luiers en verschoon die ook regelmatig, bijvoorbeeld om de 3 uur (7 tot 8 keer per dag). Zelfs de beste luiers zitten op een gegeven moment vol. De moderne wegwerpluiers bevatten superabsorberende gels en vezels die zeer veel vocht kunnen binden en de huid dus langer droog houden. De binnenbekleding is gemaakt van zacht materiaal dat geen wrijving tussen de luier en de huid veroorzaakt. Sommige uitvoeringen bevatten huidbeschermende lotions. Uiteraard hangt er een prijskaartje aan de aanschaf van de betere (en duurdere) luiers en aan het vaker verschonen ervan, maar dit is toch de belangrijkste peiler van de behandeling.

Huid goed schoon maken

Reinig de babyhuid regelmatig, vooral na een poepluier. Reinigen kan met een washandje met water. Het kan ook met een speciaal reinigingsdoekje. Ook daarvoor geldt: kies een gerenommeerd merk. Let op aanduidingen zoals 'voor de gevoelige huid', 'bevat geen parfum', 'dermatologisch getest'. Er kan een allergie ontstaan voor bestanddelen van reinigingsdoekjes zoals parfum, conserveringsmiddelen, en andere toevoegingen. Laat de huid na het reinigen goed drogen aan de lucht.

Gebruik een huidbeschermende zalf

Bescherm de babyhuid tegen de inwerking van vocht door die regelmatig in te smeren met een crème of zalf. Dit kan gewone pure vaseline zijn, of een zinkzalf, of een speciale 'babybillen crème' van een van de bekende merken.

Ga als het niet overgaat naar de huisarts voor advies

In ernstige gevallen van luiereczeem kan het nodig zijn tijdelijk een lichte **hormoonzalf** (corticosteroïd crème) te gebruiken. Deze kan door de huisarts worden voorgeschreven. Als er een Candida infectie meespeelt dan moet er een **anti-gist crème** worden voorgeschreven. Ook dit kan via de huisarts. Anti-gist crèmes zoals Daktarin zijn ook zonder recept te verkrijgen bij de drogist of apotheek, maar het is verstandig om de huisarts te laten beoordelen of het nodig is.

PRODUCTEN VOOR DE BEHANDELING VAN LUIERUITSLAG

Huidbeschermende zalven

Uw huisarts of de dermatoloog kan een crème of zalf voorschrijven die de huid beschermt, bijvoorbeeld zinkzalf, of zinkoxidesmeersel, of pure witte vaseline. Maar u kunt dit soort producten ook zelf kopen bij de drogist, apotheek, of via webwinkels. Kies wel voor een gerenommeerd merk. Kies producten waar op staat 'voor de gevoelige huid', of 'zonder parfum'.

		
Zwitsal baby zinkzalf	pure witte vaseline	Leenarts babybillenzalf
		
Neutral baby zinkzalf	Daro zinkzalf	Sudocrem

Zalven en crèmes tegen eczeem

Anti-eczeem zalven of crèmes (corticosteroïden, hormoonzalf) zijn soms nodig om luiereczeem te behandelen. Meestal is het voldoende om de lichtste variant te gebruiken (hydrocortison crème of zalf). Deze zalven worden voorgeschreven door de huisarts, soms door de dermatoloog. Er zijn vele varianten van, en er bestaan ook combinaties van een anti-eczeem zalf en een zinkzalf, of van een anti-eczeem zalf en een anti-gist zalf, en een zinkzalf.

Zalven en crèmes tegen gisten

Bij een Candida infectie wordt een anti-gist middel voorgeschreven. Een veelgebruikt middel is Daktarin (miconazol) crème. Dit middel is zonder recept te koop bij de drogist of apotheek. Er bestaan ook andere anti-gist crèmes die op recept worden voorgeschreven en vergoed worden. Combinaties met een anti-eczeem middel bestaan ook. Een voorbeeld is Daktacort crème: dit bevat miconazol tegen gisten plus hydrocortison tegen eczeem (alleen op recept verkrijgbaar).

WAT ZIJN DE VOORUITZICHTEN ?

Als u de bovengenoemde adviezen opvolgt zal het luiereczeem meestal snel verdwijnen. Als de uitslag ondanks het nemen van alle maatregelen niet verdwijnt dan is het verstandig om naar de huisarts te gaan, en zondig kan die doorverwijzen naar de dermatoloog. Het kan zijn dat het geen gewone luieruitslag is, maar iets anders, bijvoorbeeld een eczeem (atopisch eczeem, seborroïsch eczeem) of een ernstige gist- of schimmelinfectie.